

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI
STATISTIKA BASQARMASI

**2023-JILDA QARAQALPAQSTAN
RESPUBLIKASINDA TURIZM HAM
DEM ALIW ORINLARI
RAWAJLANIWINIŇ TIYKARGI
STATISTIKALIQ
KORSETKISHLERI**

Ózbekstan Respublikasında turizm hám dem alıw orınları rawajlanıwınıń tiykarǵı kórsetkishleri

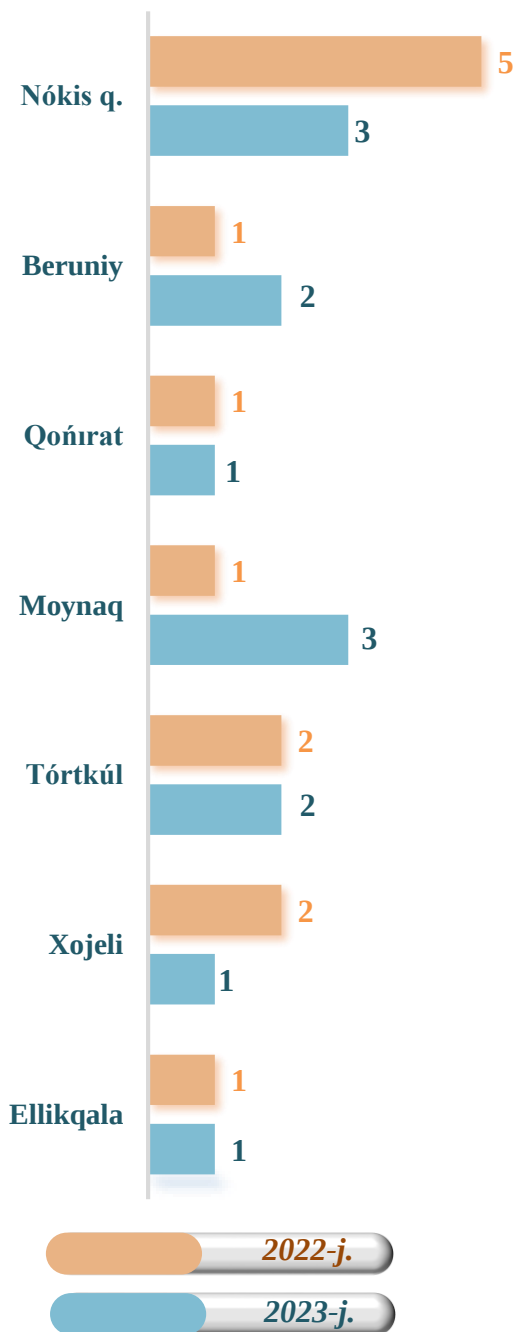
Turizm xalıq aralıq xızmetler bazarı quramındaǵı zárúrli tarmaqlardan biri bolıp, bunıń nátiyjesinde XXI ásirdeń basında (bir qatar tábiyiy apatlar, global krizis hám siyasiy waqıyalardıń shiyelenisiwine qaramay) ekonomikalıq nátiyjelilik boyınsha dúnyada birinshi orındı iyelegen hám neft islep shıǵarıw hám avtomobilsazlıq sıyaqlı zárúrli tarawlardı artta qaldırǵan.

Biraq, turizm tek ǵana ekonomikalıq rawajlanıwdıń kúshli quralı emes. Sonıń menen birge, ol arnawlı bir aymaqtıń túyinin jaratıw, keleshek jetiskenlikleri hám tariyxın úgit-násiyat etiwde de nátiyjeli faktor bolıp xızmet etedi. Turizm mámleket ekonomikasınıń rawajlanıwına eń úlken tásir kórsetedi. Túrli mámlekettiń turistlik hám regressiyalıq potencialı júdá quramalı túsiniq bolıp, bir mániste aytıw hám bahalaw qıyın. Bul kóp tárepten turistlik potencialdıń tiykarın hár bir mámlekettiń kelip shıǵıwı hám mánisi boyınsha hár túrli bolǵan materiallıq, tábiyiy hám tariyxıy miyraslar obyektleri shólkemlestiriwine baylanıslı. Usınıń menen birge, siyasiy, ekonomikalıq, huqıqıy, materiallıq, social hám psixologiyalıq ózgeshelikke iye bolǵan bir qansha sırtqı faktorlar turistlik jónelistiń dárejesin juwmaqlawshı kórsetkishlerine sezilerli tásir kórsetedi.

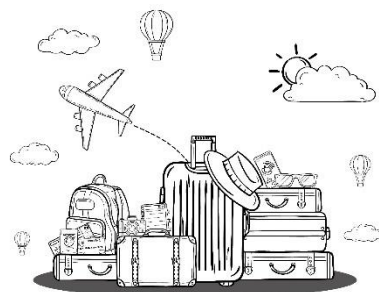
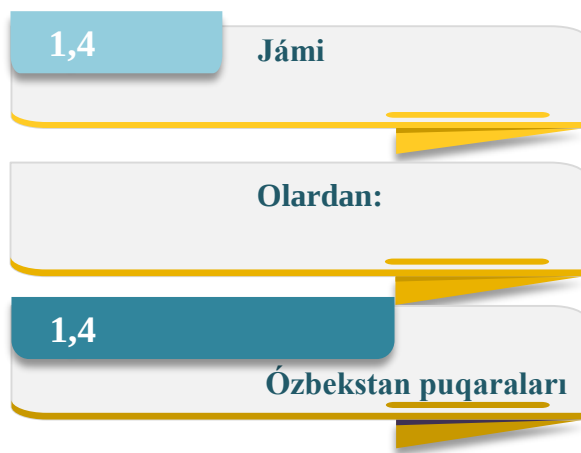
Házirgi waqıtta dúnyada turizmniń roli turaqlı túrde ósip barıp atır, bul turizmniń adamlar turmısındaǵı roline, sonıń menen birge, pútkil mámleketler ekonomikasına tásiiri kúsheyiwi menen baylanıslı. Turizmdegi xızmetlerdiń kópshiligi eń kem joytıwlar menen ámelge asırıladı. Turizm jáhán ekonomikasına bargan sayın kóbirek tásir qılıp atır - bulardıń barlıǵı turizmniń ayrıqsha belgisi bolıp tabıladı. Iskerliktiń turizm sektori qosılǵan bahanıń eń joqarı kórsetkishine erisiwge múmkinshilik beredi. Házirgi bazar ekonomikası sharayatında sayaxatshılıq kompaniyaları jańa xızmetler hám ónimlerdi islep shıǵıw zárúrligi hám zárúr ekenligin bargan sayın kóbirek anlap jetpekte.

2023-jilda turistik firma hám shólkemler iskerliginiń tiykarǵı kórsetkishleri

Turistik firma hám shólkemleriniń rayonlar boyınsha sanı, birl.

2023-jilda qabıl etilgenler sanı, mın kisi

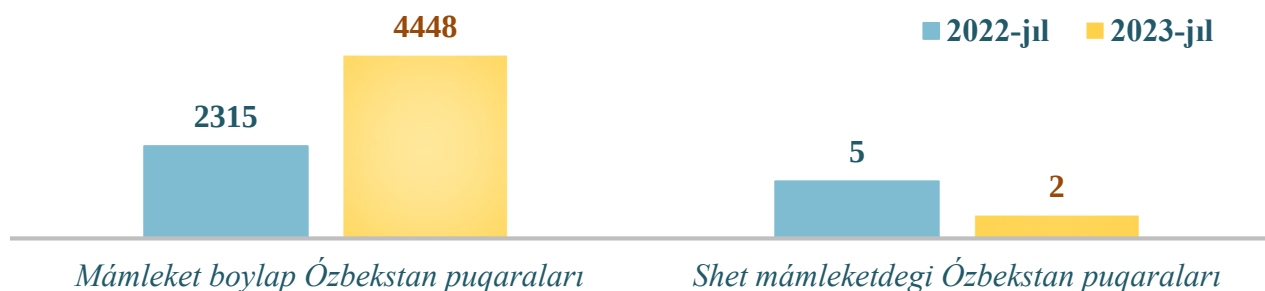

2023-jilda jiberilgenler sanı, mın kisi

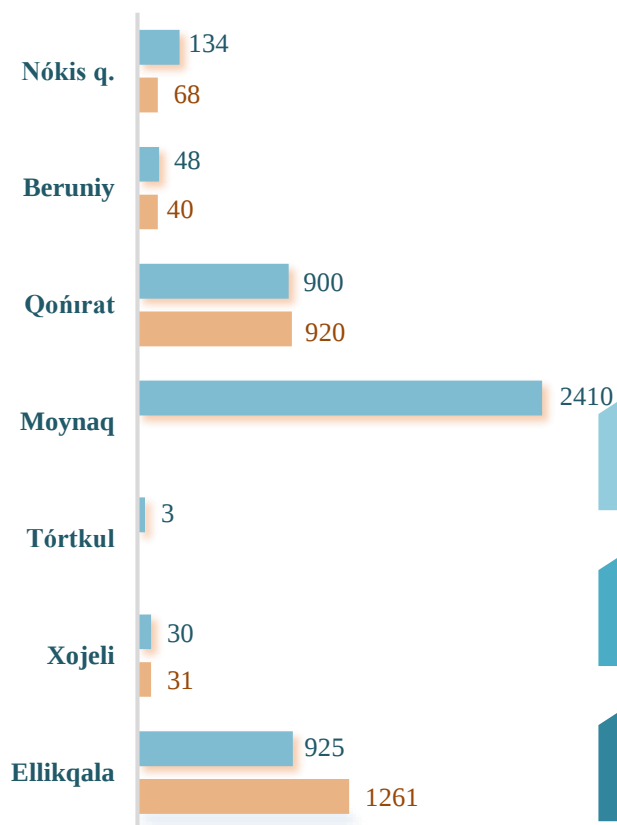

2023-jilda turistik firma hám shólkemler iskerliginiń tiykarǵı kórsetkishleri

Satılǵan sayaxatshılıq jollanbaları, birlik

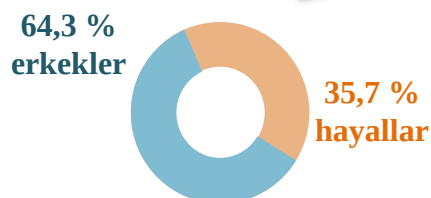

Rayonlar boyınsha satılǵan sayaxatshılıq jollanbaları, birlik

Turistik firma hám shólkemler xızmetkerleri, kisi

Jámi 28, olardan:

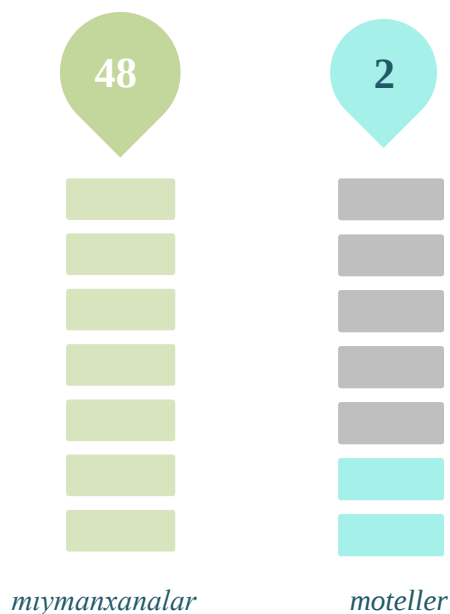

2022-j. 2023-j.

2023-jılda mıymanxanalar hám soǵan uqsas turaq jay obyektleri iskerliginiń tiykarǵı kórsetkishleri

2023-jıl dawamında Qaraqalpaqstanda 48 mıymanxana hám soǵan uqsas jaylastırw obyektleri iskerlik kórsetken bolıp, olardıń 95,8 % i mıymanxanalar, hám 4,2 % i basqalarǵa tuwrı keldi.

Mıymanxanalar hám soǵan uqsas obyektler, birlik

Xanalar

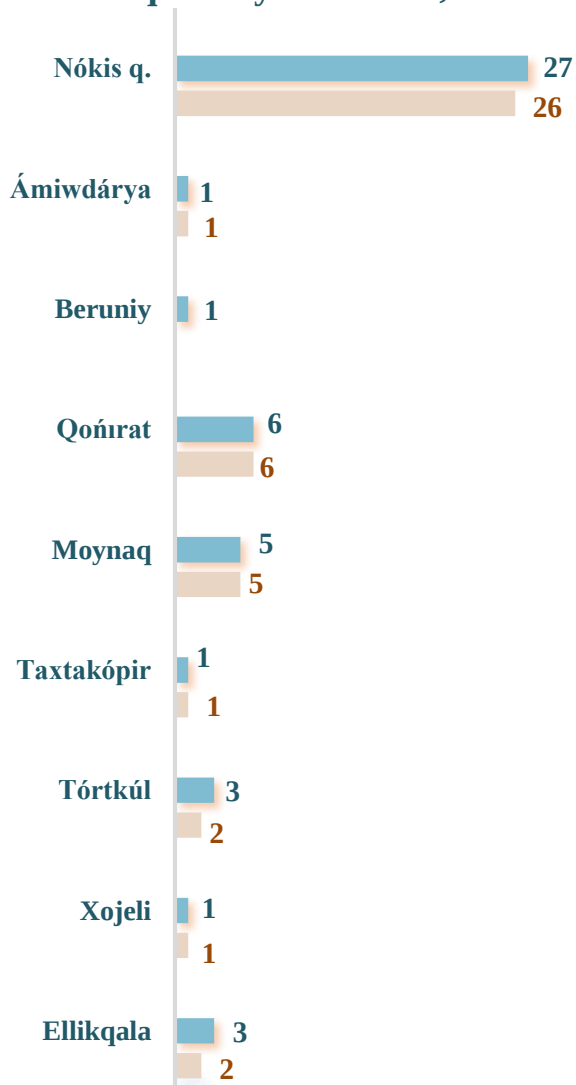
0,6 mıń nomerler
1,5 mıń orınlar

**Qonıp qalıwlar
sanı**

75,5 mıń birlik

Rayonlar boyınsha mıymanxanalar hám soǵan uqsas obyektler sanı, birlik

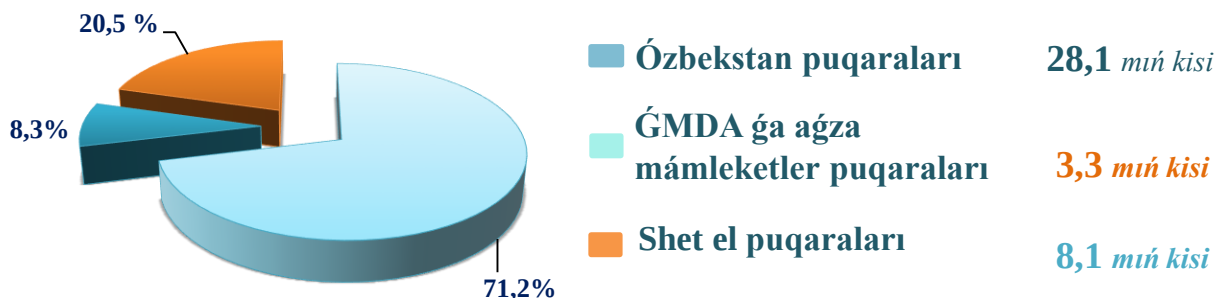
2022-j.

2023-j.

2023-jilda miymanxanalar hám soǵan uqsas turaq jay obyektlarına shaxslardı jaylastırıw

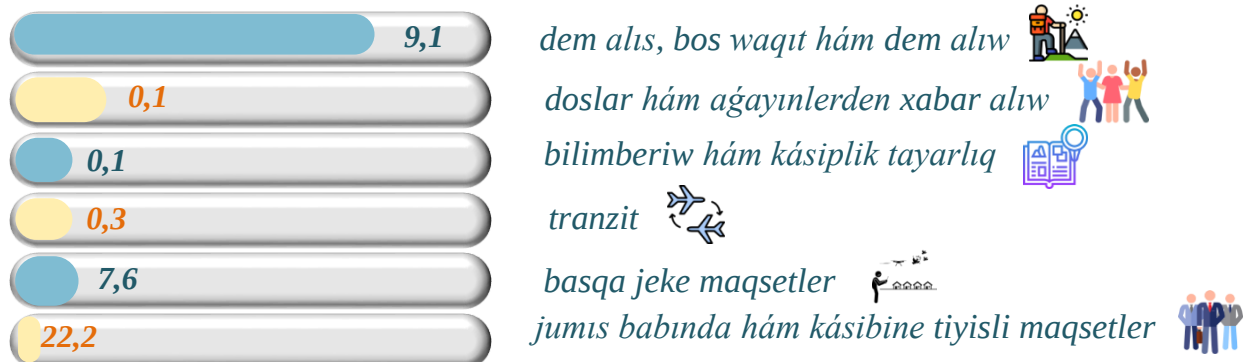
2023-jıl dawamında miymanxanalar hám soǵan uqsas turaq jay obyektlarına 39,5 mıń adam jaylastırıldı, olardan 71,2 % i Ózbekstan puqaraları, 8,3 % i ĞMDA ǵa aǵza mámleketler puqaraları hám 20,5 % i shet el mámleketleri puqaraları boldı.

Jaylastırılǵan shaxslar sanı

2023-jılǵa miymanxanalar hám soǵan uqsas turaq jaylarǵa jaylastırılǵan shaxslardan 9,1 mıń kisi dem alıs, bos waqıt hám dem alıw maqsetinde, 22,7 mıń kisi jumıs babında hám kásipke tiyisli maqsetinde, 0,1 mıń doslar hám aǵayınlarǵa xabar alıw maqsetinde, 0,3 mıń tranzit, 0,3 mıń adam tálim hám kásiplik tayarlıq maqsetinde.

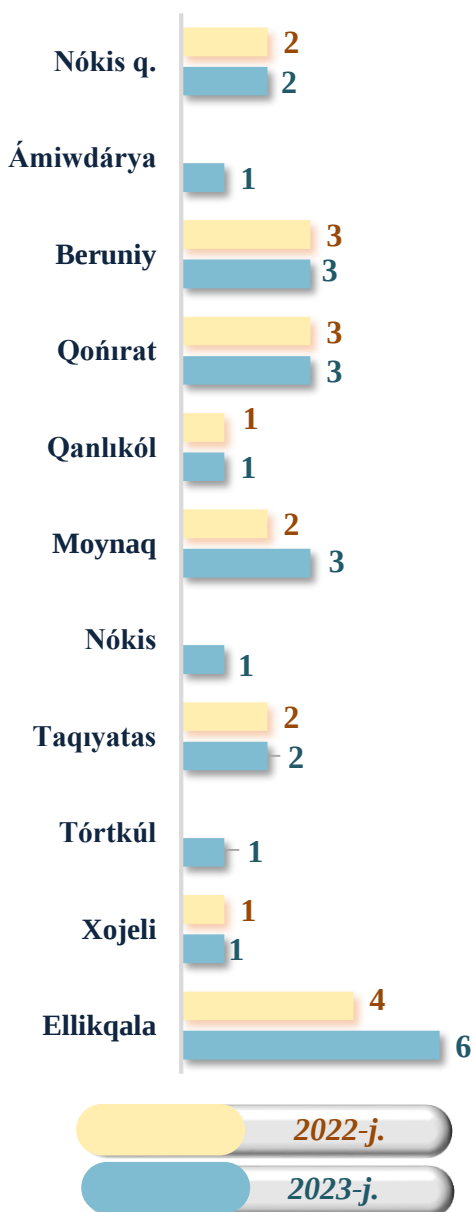
Sayaxat maqsetinde kelgen shaxslardı jaylastırıw, mıń kisi

2023-jılda qánigelestirilgen jaylastırıw mákemeleri obyektleri iskerliginiń tiykarǵı kórsetkishleri

2023-jılda qánigelestirilgen jaylastırıw obyektleri sanı 25 birlikti qurap sonnan 25,0 % i Ellikqala rayonında, 12,0 % i Beruniy, Qońırat hám Moynaq rayonında xızmet kórsetip atır.

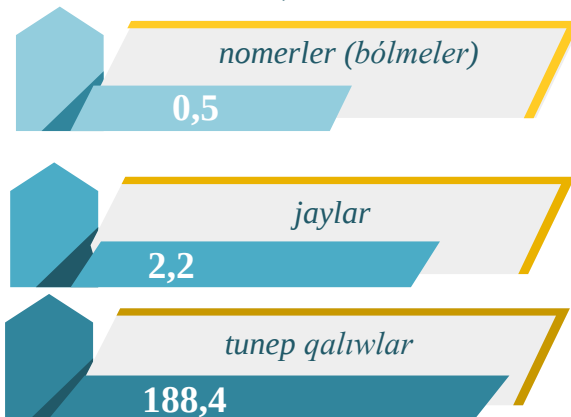
Rayonlar boyınsha qánigelestirilgen jaylastırıw mákemeleri sanı, birlik

Túrleri boyınsha qánigelestirilgen jaylastırıw mákemeleri ımaratları, birlik

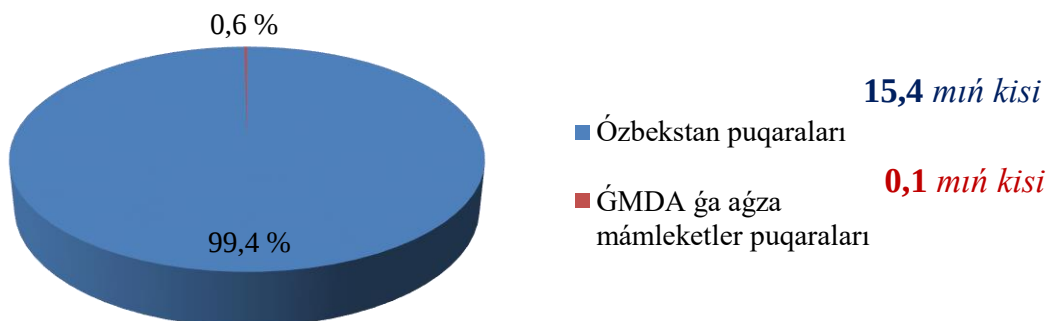
Bólmeler, mıń birlik

2023-jilda shaxslardı qánigelestirilgen jaylastırıw mákemelerine jaylastırıw iskerliginiń tiykarǵı kórsetkishleri

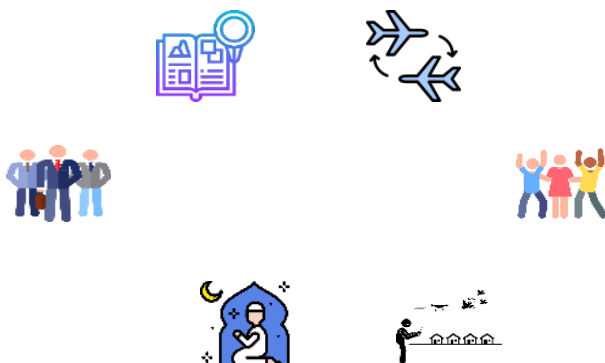
2023-jıl dawamında 15,4 mın kisi qánigelestirilgen jaylastırıw mákemelerine jaylastırıldı, olardan 99,4 % i Ózbekstan puqaraları, 0,6 % ĞMDA ǵa aǵza mámleketler puqaraları boldı.

Jaylastırılǵan shaxslar sanı

Qánigelestirilgen jaylastırıw mákemelerine jaylastırılǵan shaxslardan 7,6 mın kisi emleytuǵın hám sawallandıırıwshı emlewler maqsetinde, 7,8 mın kisi dem alıs, bos waqıt hám dem alıw maqsetinde kelgen.

Sayaxat maqsetinde kelgen shaxslardı jaylastırıw, mın kisi

2023-jilda individual jaylastırıw mákemeleri obyektleri iskerliginiń tiykarǵı kórsetkishleri

2023-jıl dawamında 7 birlik individual jaylastırıw mákemeleri obyektleri iskerlik kórsetken bolıp, olardan 85,7 % i miyman úyleri, hám 14,3 % i otaw lagerleri úlesine tuwrı keldi.

Individual jaylastırıw mákemeleri, birlik

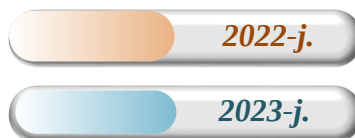
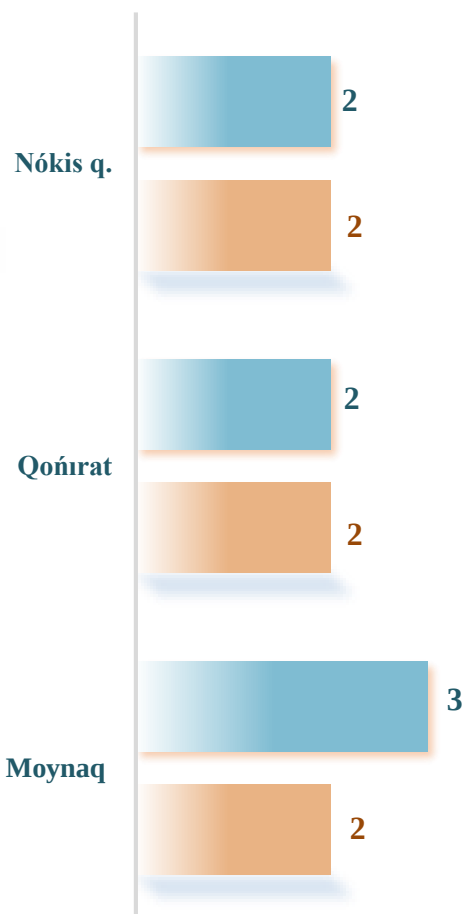

Bólmeler

40 birlik bólmeler
115 birlik jaylar

Qonıp qalıwlar 5,5 mún birl.

Rayonlar boyınsha individual jaylastırıw mákemeleri sanı, birlik

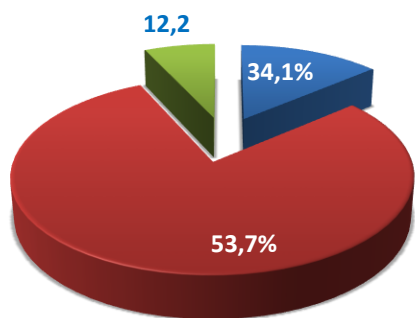

* Yuridik shaxs mártebege iye bolǵan dala háwliler

2023-jilda shaxslardı individual turaq joylarga joylastırıw iskerliginiń tiykarǵı kórsetkishleri

2023-jıl dawamında individual turaq joylarga 4,1 mın kisi joylastırıldı, olardan 34,1 % i Ózbekstan puqaraları, 53,7 % i shet el puqaraları hám 12,2 % i ĞMDA ǵa aǵza mámleketler puqaraları boldı.

Jaylastırılǵan shaxslar sanı

Ózbekstan puqaraları 1,4 mın kisi

Shet el mámleketler puqaraları 2,2 mın kisi

ĞMDA ǵa aǵza mámleketler puqaraları 0,5 mın kisi

Individual turaq joylarga joylastırılǵan shaxslardan 0,2 mın kisi dem alıs, bos waqıt hám dem alıw maqsetinde, 3,2 mın jumıs babında hám kásiplik maqsetlerde, 0,4 mın tranzit, 0,3 mın basqa jeke maqsetinde kelgen.

Sayaxat maqsetinde kelgen shaxslardı joylastırıw, mın kisi

0,2 demalıs, bos waqıt hám dem alıw

0,4 tranzit

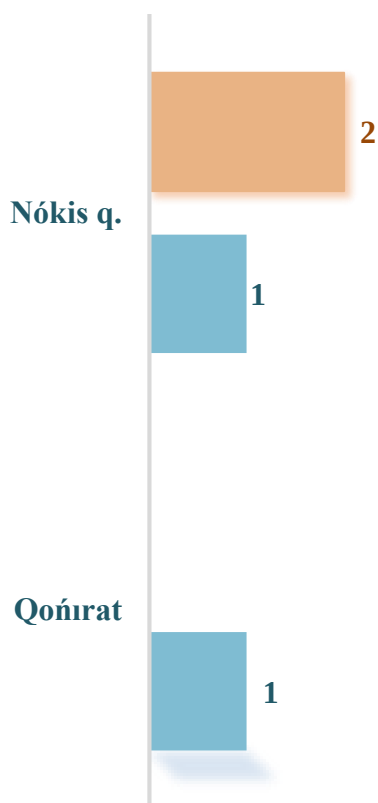
0,3 basqa jeke maqsetler

5,5 jumıs babında hám kásibke tiyisli maqsetler

2023-jilda basqa jaylastırıw mákemeleri iskerliginiń tiykarǵı kórsetkishleri

2023-jilda basqa jaylastırıw obiektleri sanı 2 birlikti qurap, sonnan 50 % i Nókis qalasında hám 50% i Qońırat rayonında iskerlik kórsetken. 2023-jilda basqa jaylastırıw obiektlerinen 2win Xostellar quradı,

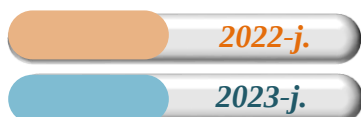
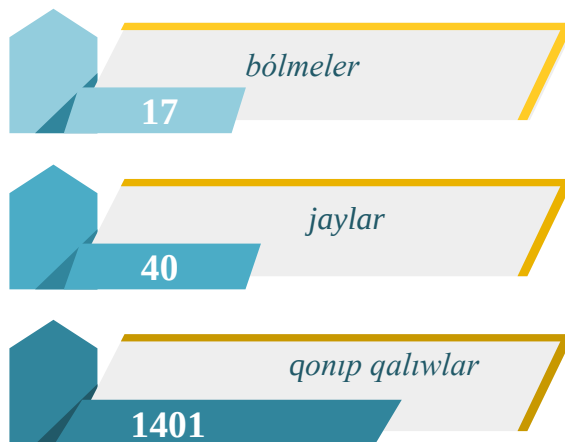
Rayonlar boyınsha basqa jaylastırıw quralları sanı, birl.

Basqa jaylastırıw quralları, birl.

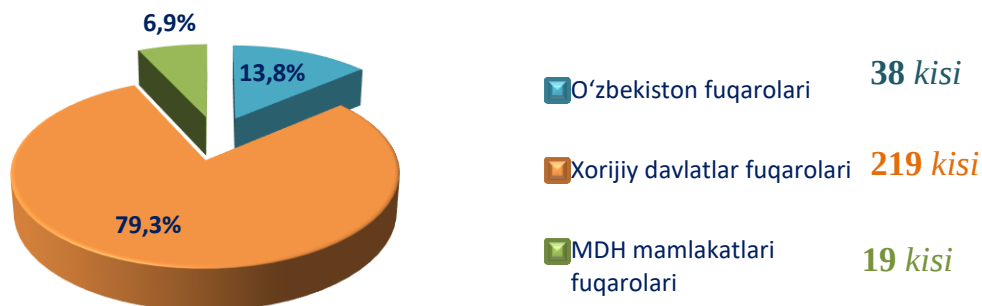
Bólmeler

2023-jilda basqa turaq joylarga shaxslardi joylastiruv iskerligini tiykarǵı kórsetkishleri

2023-jıl dawamında 276 kisi basqa turaq joylarga joylastırıldı, olardan 13,8 % i Ózbekstan puqaralari, 6,9 % i ĞMDA ǵa aǵza mámleketler puqaralari hám 79,3 % i Shet el mámleketler puqaralari boldı.

Joylashtirilgan shaxslar soni

Basqa turar joylarga joylastırılǵan shaxslardan 84 kisi demalı, bos waqıt hám dem alıw maqsetinde, 138 jumıs babında hám kásiblik tiyisli maqsetlerde, 17 doslar hám aǵayınlardan xabar alıw hám 37 basqa jeke maqsetinde kelgen.

Sayaxat maqsetinde kelgen shaxslardi joylastiruv, kisi

Turizm – fizikalıq shaxstıń turaqlı jasaw ornınan, waqtınsha jasaw ornınan (jayındaǵı) dereklerinen dáramat alıw menen baylanıslı iskerlik penen shuǵıllanbastan shıǵıp ketiwi (sayaxatları).

Kiriw turizmi kiretuǵın sayaxatshılıq saparı dawamında bul mámlekettegi rezident emes qonaqtıń iskerligin óz ishine aladı.

Shıǵıw turizmi kórilip atırǵan mámleketten sırtta turaqlı jasawshı qonaqtıń shıǵıw yamasa ishki turistlik sayaxatı sheńberindegi iskerligin óz ishine aladı.

Turist – waqtınshalıq jasaw ushın qandayda bir mámleketke (jayına) jigirma tórt saattan on eki ayǵa shekem bolǵan múddette waqtınshalıq jasaw ushın dáramat alıw menen baylanıslı iskerlik penen shuǵıllanbastan yamasa keminde bir múddetke waqtınsha jasaw ushın bargan fizikalıq shaxs.

Qonaq (ziyaratshı) – basqa mámleketke óz kásiplik iskerliginen dáramat alıwdan basqa maqsetti gózlegen halda kelgen shaxs.

Doslar hám aǵayınlerdi zıyarat qılıw – ushbu turkumga qarindoshlar yoki do‘stlarni ziyorat qilish kabi faoliyatlar kiradi; to‘ylarda, dafn marosimlarida yoki boshqa oilaviy tadbirlarda qatnashish; kasal yoki qariyalarga qisqa muddatli g‘amxo‘rlik va boshqalar.

Tálim hám kásiplik tayarlıq – bul qatlamǵa jumıs beretuǵınlar yamasa basqa shólkemler/shaxslar tárepinen tólenetuǵın qısqa múddetli kurslarǵa qatnasıw, arnawlı oqıw programmaların ótew yamasa kurslarda arnawlı kónlikpelerge ıye bolıw, sonday-aq pullı oqıw, til úyreniw, kásiplik yamasa basqa arnawlı kurslar, dem alıslar hám basqalar kiredi.

Emleniw hám salamatlandırıw emlewleri – bul qatlamǵa emlewshanadan, poliklinikalar, sanatoriyalar hám medicinalıq sociallıq mákemelerdiń keyingi medicinalıq járdem kórsetiw xızmetlerdi alıw, teńiz hám basqa kurortlarga keliw, sonıń menen birge, medicinalıq máslahát tiykarında medicinalıq járdem alıw ushın basqa qánigelestirilgen mákemeler kiredi. Medicinalıq ásbap - úskeneler hám xızmetlerden paydalanǵan halda kosmetikalıq xirurgiya.

Jumısqa tiyisli hám kásiplik maqsetler – bul qatlamǵa jeke tártiptegi isbilermenler hám xızmetkerlerdiń iskerligi, eger olarda mámlekette yamasa kelgen orında rezident óndiriwshi menen anıq yamasa názerde tutılǵan miynet munasábetleri belgileri bolmasa, sonıń menen birge investorlar, isbilermenler hám basqa iskerlik kiredi.

Press - relizdi tayarlaw ushin juwapker:
Socialliq taraw statistikasi bólimi

Qaraqalpaqstan Respublikası
statistika basqarması

www.qrstat.uz

Tel: +99861 222-79-83